

fakulteta/akademije

**UNIVERZITET U SARAJEVU – UPISATI naziv fakulteta/akademije
OPIS predmeta**

Logo

Obrazac SP2

Stranica 1 od 3

Šifra predmeta: FIL-IZ-15	Naziv predmeta: Uvod u zaštitu i dobrobit djece i ranjivih osoba		
Ciklus: Integrirani	Godina: I. i II.	Semestar: I. i III.	Broj ECTS kredita: 2
Status: Izborni		Ukupan broj sati: 15	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet [u ovu rubriku ne unositi imena. Ostaviti formulaciju kako je naznačena u ovoj rubrici]	
Preduslov za upis:		<i>Nema posebnih preduvjeta</i>	
Cilj (ciljevi) predmeta:		<i>Upoznati student s oblicima zlostavljanja i zanemarivanja djece i ranjivih osoba. Razvijanje sposobnosti prepoznavanja i razlikovanja elemenata nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja kod djece i ranjivih osoba. Promovirati svijest o važnosti preventivnog djelovanja.</i>	
Tematske jedinice: (po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)		<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Dostojanstvo čovjeka – Interdisciplinarni pristup</i> 2. <i>Relacijsko razumijevanje odrastanja i dobrobiti čovjeka</i> 3. <i>Razvoj prava djece</i> 4. <i>Pregled istraživanja nasilja nad djecom</i> 5. <i>Teorijski modeli objašnjena uzroka zlostavljanja i zanemarivanja</i> 6. <i>Referati</i> 7. <i>Nasilje nad ranjivim osobama – Oblici i vrste zlostavljanja i zanemarivanja djece i odraslih</i> 8. <i>Važnost prepoznavanja rizičnih i zaštitnih čimbenika</i> 9. <i>Zanemarivanje i zlostavljanje djece u obitelji (obiteljska dinamika, osobine roditelja, rizični i zaštitni čimbenici, svjedočenje nasilju u obitelji, izloženost djece obiteljskom nasilju).</i> 10. <i>Traumatsko iskustvo zlostavljanja i njegove posljedice (emocionalne, kognitivne, socijalne, bihevioralne);</i> 11. <i>Referati</i> 12. <i>Okolnosti razumijevanja zlostavljanja maloljetnika i ranjivih osoba u Katoličkoj Crkvi</i> 13. <i>Specifičnosti zlostavljanja u crkvenim institucijama – Profili žrtve/preživjelih i počinitelja</i> 14. <i>Razumijevanje moći u crkvenim i društvenim institucijama – Tko su zlostavljači?</i> 15. <i>Kako dalje nakon zlostavljanja – različiti oblici skrbi</i> 	
Ishodi učenja:	<i>Definirati pojam dostojanstva i dobrobiti odrastanja.</i>		

	<p><i>Razlikovati različite oblike zlostavljanja i zanemarivanja. Objasniti uzroke i posljedice zlostavljanja i zanemarivanja djece. Razvijanje svijesti i povećane osjetljivosti za prepoznavanje nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja. Napisati seminarski rad o izabranoj temi iz područja zaštite i dobrobiti djece i ranjivih osoba.</i></p>
Metode izvođenja nastave:	<i>Predavanja i samostalni zadaci</i>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene¹:	<p><i>1. Referat – 50%</i> <i>2. Završni usmeni ispit – 50%</i></p>
Literatura²:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p><i>Bošnjaković, J. (2012). Dati glas maloljetnim osobama što pretrpeše seksualno iskorištavanje "unutar Crkve", u: Majić, Željko; Goluža, Božo (prir.), Mnogolikost vjere. Različiti pristupi istoj stvarnosti, Zbornik radova hrvatskih rimskih studenata, Rim, 259-298.</i></p> <p><i>Buljan Flander, G. i Kocijan Hercigonja, D. (2002). Zlostavljanje i zanemarivanje djece. Zagreb.</i></p> <p><i>Cucci, G. i Zollner, H. (2012). Crkva i pedofilija. Psihološko-pastoralni pristup, Zagreb: Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, Zagreb.</i></p> <p><i>Sanderson, C. (2005). Zavоđenje djeteta: kako zaštитiti djecu od seksualnog zlostavljanja - priručnik za roditelje i učitelje.</i></p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p><i>Ajduković, M., Rimac, I., Rajter, N. i Sušac, N. (2012). Epidemiološko istraživanje prevalencije i incidencije nasilja nad djecom u obitelji u hrvatskoj, u: Ljetopis socijalnog rada, vol. 19(3), 367-412.</i></p> <p><i>Ajduković, M. (2001). Prevencija zlostavljanja i zanemarivanja djece, u: Dijete i društvo: časopis za promicanje prava djeteta, 3(1-2), 161-172.</i></p> <p><i>Bošnjaković, J. i Osmančević, L. (2021). Ogled i odjek zaštite i sigurnije будућnosti djeteta u svjetlu Panamske i Rimske deklaracije, u: Diacovensia, 29 (1), (u tisku; uskoro on-line dostupno).</i> <i>(odabrani dijelovi)</i></p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporucenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaze ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

znanja sa strukturom ocjene¹:	<p>2. Završni usmeni ispit – 50%</p>
Literatura²:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>Hoffman, M.L. (2003). <i>Empatija i moralni razvoj – značaj za brigu i pravdu.</i> Beograd: Dereta.</p> <p>Kljajić, S. (2005). <i>Empatija.</i> U. B. Petz (Ur.), <i>Psihologiski rječnik</i> (str. 107). Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Krznarić, R. (2014). <i>Empatija.</i> Zagreb: Planetopija.</p> <p>Raboteg-Šarić, Z. (1993). <i>Empatija, moralno rasuđivanje i različiti oblici prosocijalnog ponašanja.</i> Doktorska disertacija. Zagreb: Filozofski fakultet.</p> <p>Raboteg-Šarić, Z. (1995). <i>Psihologija altruizma.</i> Zagreb: Alineja.</p> <p>Vuković, D. i Bošnjaković, J. (2016). <i>Empatija, suosjećanje i milosrđe: psihološke i teološke perspektive.</i> Bogoslovska smotra, 86(3), 731-756.</p> <p>Zagorac, I. (2020). <i>Mogućnosti i granice odgoja za suosjećanje.</i> Jahr-European Journal of Bioethics, 11(2), 467-479.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>Ajduković, M. i Pečnik, N. (2007). <i>Nenasilno rješavanje sukoba.</i> Zagreb: Alineja.</p> <p>Aronson, E., Wilson, T. D. i Akert, R. M. (2005). <i>Socijalna psihologija.</i> Zagreb: Mate d.o.o.</p> <p>Bošnjaković, J. i Radionov, T. (2018). <i>Empathy: Concepts, theories and neuroscientific knowledge.</i> Alcoholism and Psychiatry Research: Journal on Psychiatric Research and Addictions, 54(2), 123-150.</p> <p>Jenkins, J. M. i Oatley, K. (2003). <i>Razumijevanje emocija.</i> Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Juul, J. (2008). <i>Život u obitelji: najvažnije vrijednosti u zajedničkom životu i odgoju djece.</i> Zagreb: Naklada Pelago.</p> <p>Kasper, W. (2015). <i>Milosrđe: temeljni pojam evanđelja; ključ kršćanskoga života.</i> Zagreb: Kršćanska sadašnjost.</p> <p>Maleš, D. i Stričević, I. (2005). <i>Odgoj za demokraciju u ranom djelatnjstvu: priručnik za rad s djecom predškolske dobi na usvajaju humanih vrijednosti.</i> Zagreb: Naklada Djeca prva.</p> <p>Raboteg-Šarić, Z. (1987). <i>Problemi definiranja i mjerjenja empatije u socijalno-psihološkim istraživanjima.</i> Radovi (Sveučilište u Splitu. Filozofski fakultet Zadar. Razdrio filozofije,</p>

¹ Struktura bodova i bodovni kriterij za svaki nastavni predmet utvrđuje vijeće organizacione jedinice prije početka studijske godine u kojoj se izvodi nastava iz nastavnog predmeta u skladu sa članom 64. st.6 Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo

² Senat visokoškolske ustanove kao ustanove odnosno vijeće organizacione jedinice visokoškolske ustanove kao javne ustanove, utvrđuje obavezne i preporučene udžbenike i priručnike, kao i drugu preporucenu literaturu na osnovu koje se priprema i polaze ispit posebnom odlukom koju obavezno objavljuje na svojoj internet stranici prije početka studijske godine u skladu sa članom 56. st 3. Zakona o visokom obrazovanju Kantona Sarajevo